

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07-134437
Konu : Yazılı soru önergesi

18.07.2013

Sayın Durdu ÖZBOLAT
Kahramanmaraş Milletvekili

İlgi : 03.07.2013 tarihli ve (7/27782) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Sayıştay raporlarında kamu zararı kısmının kaldırılmasına ilişkin ilgi önergenize Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Sadık YAKUT
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı (4 sayfa)

585024

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

Sayı : DYHB-GYİM/ 122 - 08000
Konu: Kahramanmaraş Milletvekili
Durdu ÖZBOLAT'ın Soru Önergesi

Ankara

12 TEM 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 05.07.2013 tarih ve 43452547-120.07-132040 sayılı yazınız.

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Durdu ÖZBOLAT'ın ilgi yazınız ekinde Sayıştay raporlarında kamu zararlarına ilişkin kısmın kaldırılması ile ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına yönelttiği yazılı soru önergesinde belirtilen hususlara verilen cevaplarımız ektedir.

Bilgi edinilmesi arz olunur.

Ak-yelrecai
Doç. Dr. Recai AKYEL
Sayıştay Başkanı

EKLER:

Ek1- 1 adet cevap metni

MÜT/İE/12.07.2013

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Durdu ÖZBOLAT'ın Sayıştay raporlarında kamu zararlarına ilişkin kısmın kaldırılması ile ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına yönelttiği yazılı soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin açıklamalar:

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 2. maddesinde;

b) Düzenlilik denetimi: Mali denetim ve uygunluk denetimini,

c) Mali denetim: Kamu idarelerinin hesap ve işlemleri ile mali faaliyet, mali yönetim ve kontrol sistemlerinin değerlendirme sonuçları esas alınarak, mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin denetimi,

ç) Uygunluk denetimi: Kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunun incelenmesine ilişkin denetimi,

f) Yargılamaya esas rapor: Sayıştay dairelerince yapılacak yargılamaya esas olmak üzere, denetçiler tarafından genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin denetimi sırasında tespit edilen kamu zararına ilişkin düzenlenen raporu,

ifade eder şeklinde tanımlanmıştır.

Kanunun Denetim süreci başlıklı 37. maddesinde;

“(1) Denetimler;

a) Denetimin planlanması,

b) Denetim programının hazırlanması ve uygulanması,

c) Sonuçların ve tavsiyelerin raporlanması,

ç) Raporların, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması ve ilgili kamu idaresine gönderilmesi,

d) Raporların izlenmesi,

aşamalarından oluşur.

(2) Denetim sürecine ilişkin hususlar, kanunlar dikkate alınmak ve genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarından yararlanmak suretiyle hazırlanacak yönetmelik, standart ve rehberlerde belirtilir.” hükmü yer almaktadır.

6085 sayılı Kanuna göre düzenlilik denetimi kapsamında mali denetim ve uygunluk denetimi birlikte yürütülmektedir. Mali denetim sonucunda düzenlenen raporlar, üst yöneticinin kurumsal hesap verme sorumluluğunu ortaya koymak amacıyla Kanunda öngörülen süreçlerden geçtikten sonra TBMM’ye sunulacaktır.

Uygunluk denetimi sonucunda; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde kamu zararının tespit edilmesi halinde ise ilgili kanunlarında belirlenen görevlilerin mali sorumluluğunu tespiti yönelik düzenlenecek yargılamaya esas raporlar, Sayıştay dairelerinde

yapılacak olan hesap yargılaması sonucunda kesin hükme bağlanacaktır. Denetimler sırasında kamu zararına yol açan bir husus tespit edildiğinde hazırlanacak yargılamaya esas rapor ve bu rapor üzerine yapılacak işlemler Kanunun “Yargılamaya esas rapor” başlıklı 48. ve devam eden maddelerinde düzenlenmiştir.

Yukarıya alınan Kanun maddesine göre mali denetim; Kamu idarelerinin hesap ve işlemleri ile mali faaliyet, mali yönetim ve kontrol sistemlerinin değerlendirme sonuçları esas alınarak, mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin denetimi ifade etmektedir. Dolayısıyla bu denetim sonucunda düzenlenecek raporlarda yer alacak bulguların mali rapor ve tabloları etkileyecek nitelikte olması gerekmektedir.

Nitekim bu husus, denetimlerin yürütülmesi ve raporlanmasına ilişkin olarak hazırlanan Sayıştay Düzenlilik Denetimi Rehberinde; “1.2. ÖNEMLİLİĞİN BELİRLENMESİ” bölümünün “1.2.1. Giriş” başlığı altında;

“Önemlilik; denetçinin, hangi hata ya da yanlışlıkların mali rapor ve tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkileyip etkilemediğini belirlemede kullandığı kriterdir.

Önemlilik, denetim görüşünün belirlenmesinde ölçüt olarak kullanılmakta olup denetimler esnasında tespit edilen kamu zararlarına ilişkin düzenlenecek yargılamaya esas raporlar için geçerli değildir. Tespit edilen kamu zararı miktarı ne olursa olsun buna ilişkin yargılamaya esas rapor düzenlenir. Bu anlamda kamu zararına ilişkin herhangi bir hatanın önemsiz addedilmesi ya da göz ardı edilmesi söz konusu değildir.” denilmekte ve önemliliğin nasıl belirleneceğine ilişkin düzenlemeler ayrıntılı şekilde yer almaktadır.

Yine Sayıştay Düzenlilik Denetimi Rehberinin, 3.1. DENETİM RAPORLARININ HAZIRLANMASI bölümünün “3.1.3.1 Olumlu Görüş İçeren Denetim Raporu” başlığı altında;

“Denetçi, olumlu görüş verdiğinde denetlenen kurumun mali rapor ve tablolarının kurumun mali durumunu doğru ve güvenilir bir şekilde yansıttığına ve önemli hatalar içermediğine ilişkin yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmiş olmalıdır. Denetim görüşü olumlu olmakla birlikte, Genel Yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde denetimler sırasında parasal önemlilik seviyesinin altında olsa dahi kamu zararına ilişkin hususlar yargılamaya esas rapora konu edilir.”,

3.1.4. Denetim Raporu Ekleri başlığı altında da “Denetim bulguları;

- Mali rapor ve tabloları etkileyen bulgular,
- Uygunluğa ilişkin bulgular,

olmak üzere iki kategoride sınıflandırılacak ve kendi içlerinde önemlilik ve önceliklerine göre sıralanarak ayrıntılı bir şekilde açıklanır.

...

Rapora alınan bulguların kamu idaresinin işlemlerinin ve faaliyetlerinin büyüklüğü ile mütenasip, özü ve etkisi bakımından nispeten önemli ve mümkün olduğunca sistematik konular

olmasına özen gösterilir, kamu idaresi üst yöneticisinin veya parlamentonun ilgisini çekmeyecek düzeyde önemsiz ve münferit konular rapora alınmaz.”

Düzenlemeleri yer almaktadır.

Bilindiği üzere TBMM’ye sunulacak raporlarda denetim görüşü yer alacak olup bu rapora konu edilecek hususların önemlilik seviyesinin üzerinde olması hem uluslararası denetim standartlarının hem de bu standartlar dikkate alınarak hazırlanmış olan Sayıştay Düzenlilik Denetimi Rehberinin bir gereğidir. Sayın milletvekilinin soru önergesine konu olan kamu zararları ise denetlenen her bir kamu idaresi için önemliliğin altında kalan mali tablo ve raporları etkilemeyen bulgulardır. Mali rapor ve tabloları etkilediği düşünülen önemli hususlar ise “kamu zararı” ifadesi kullanılmadan raporun ekleri arasında yer alan uygunluğa ilişkin bulgular başlığı altında raporlanmıştır.

Tespit edilen kamu zararları önemlilik seviyesi dikkate alınmadan “yargılamaya esas rapora” konu edilmesi gerektiği yukarıda yer alan düzenlemeden açıkça anlaşılmaktadır. Yine ilgili denetim rehberinin yargılamaya esas raporların hazırlanması bölümünde de tespit edilen kamu zararlarına ilişkin yapılacak çalışmalar ve bunların raporlanması düzenlenmiştir.

Sonuç olarak Sayıştay tarafından yapılacak denetimleri ve bunun sonucunda düzenlenecek raporların şekil ve içeriğini düzenleyen Düzenlilik Denetim Rehberine uygun olarak hazırlanan Sayıştay raporları Sayıştay Genel Uygunluk Bildirimi ile beraber zamanında TBMM’ye sunulacaktır.

Denetimler sırasında tespit edilen ve denetlenen kamu idaresinin mali tablo ve raporlarını etkileyip etkilemediğine bakılmaksızın tespit edilen kamu zararlarının tamamı için yargılamaya esas raporlar düzenlenecek ve hesap yargılaması için ilgili Sayıştay dairelerine gönderilecektir.

